

враховуючи євроінтеграційні наміри нашої держави. В багатьох країнах ЄС частка прямих податків в доходах державного бюджету вище ніж непрямих, при цьому майже всі розвинені країни Євросоюзу мають прогресивну ставку оподаткування доходів фізичних осіб [5].

Для підвищення рівня податкових надходжень у доходах державного бюджету і збільшення питомої ваги прямих податків необхідно легалізувати оподаткування доходів фізичних осіб, впровадити значні суми штрафів для роботодавців, які практикують виплату заробітної плати у конвертах; повністю перейти на електронну форму сплати податків і зборів, що зменшить рівень тіньового оподаткування; впровадити податкові стимули для малого і середнього бізнесу, особливо в умовах пандемії.

Список використаних джерел

1. Податковий Кодекс України. Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
3. Ноймарк, Фриц, Кокс, Мария С. и МакЛюр, Чарльз Э. «Налогообложение». *Британская энциклопедия*, 10 ноября 2020 г. URL: <https://www.britannica.com/topic/taxation>. Доступ 21 марта 2021 г.
4. Бюджет України – 2019. Статистичний збірник. Міністерство фінансів України. Київ. 2019. 298 с.
5. Офіційний сайт Євростату. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>

Кобзар К.М., Шара М.А., здобувачі вищої освіти 3 курсу, група ФК-181

Науковий керівник - **Штирхун Х.І.**, к.е.н., доцент

Національний університет “Чернігівська політехніка” (м. Чернігів, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ БІТКОЇНУ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

На початку двадцятих років ХХІ століття світову економіку спіткали неочікувані кризові процеси, спричинені пандемією COVID-19. З кожним днем економічна ситуація як в Україні, так і за кордоном невпинно погіршується, що головним чином пов'язано зі спадом економічної активності суб'єктів господарювання та падінням як сукупного споживчого попиту, так і попиту на нафту та сировину. Подібна ситуація в свою чергу спричиняє надлишок грошей в економіці та подальше їх знецінення.

У той час як національні економіки прямують до рецесійних процесів, ситуація на ринку криптовалют, зокрема однієї із наймолодших - біткоїну, з кожним днем покращується. Протягом 2020 року ціна на біткоїн досягла рекордних показників і за словами експертів у найближче десятиліття суттєвого падіння попиту прослідковуватися не буде. Такі явища в період глобального падіння економіки пов'язані із небажанням компаній та інвесторів втрачати власний капітал, тому вони активно вкладають наявні кошти у відносно стабільну на даному етапі криптовалюту.

Розгортання відповідних економічних тенденцій зумовлює актуальність аналізу впливу криптовалют, зокрема біткоїну, на економіку як України, так і світу загалом.

На сьогоднішній день сума коштів, які вкладені в біткоїн, складає понад 840 млрд дол. США. Фахівці прогнозують, що вартість біткоїна буде зростати, особливо через причину знецінення долара. В день народження біткоїну (03.01.2021 р.) було зафіксовано рекорд - курс криптовалюти підскочив до 34 тисяч доларів США [1]. На даний момент курс валюти коливається в межах 56-59 тисяч американських доларів (рис.1). Причиною такого різкого підвищення біткоїну стало оголошення компанії Tesla про інвестування 1,5 млрд. американських доларів в дану криптовалюту.

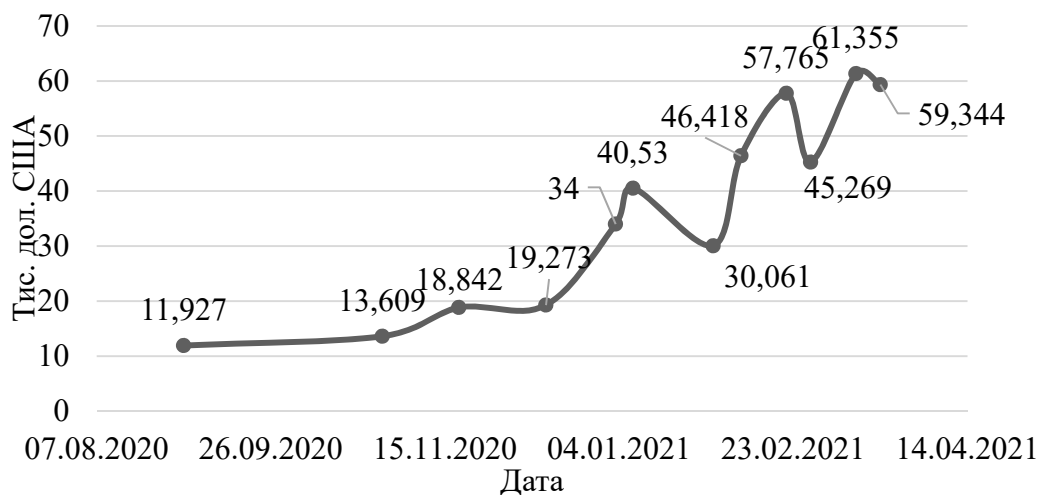

Рисунок 1 - Курс біткоїну

Джерело: складено авторами на основі [3]

Більшість криптовалют, в тому числі і біткоїн, виконують усі функції грошей, оскільки використовуються як засіб розрахунку, накопичення, є засобом обігу, мірою вартості, мають споживчу вартість та приймають участь у формуванні світових грошей. Також визнання деякими провідними країнами світу біткоїну реальним платіжним засобом суттєво вплинуло на закріплення за даною криптовалютою статусу “безпечних активів” для інвестування.

В часи коронакризи найбільші у світі фінансові установи Fidelity Investments і J. P. Morgan звернули увагу на біткоїн. Компанія Fidelity провела опитування, яке показало, що більше чверті з 800 великих інституційних інвесторів у США та Європі мають дану криптовалюту у своїх активах. Сама ж компанія Fidelity, яка має у своїй власності активи на 3,3 трильйона доларів США, має намір запустити власний біткоїн-фонд. Позицію біткоїну закріпило нововведення компанії PayPal, яке дозволило користувачам купувати та продавати криптовалюту через акаунт у системі. Після цієї події курс біткоїна зріс на 70% [2].

Незважаючи на стрімке підвищення вартості біткоїну та рівня довіри інвесторів по всьому світу, інвестування в криптовалюту супроводжується значними ризиками. На сьогоднішній день використання криптовалюти як платіжного засобу не регламентовано в багатьох країнах світу, зокрема в Україні відсутня і нормативно правова база з оподаткування доходів за даним видом інвестиційної діяльності. У період пандемії інвестування в криптовалюту використовується як один із засобів пом’якшення інфляції, але варто також враховувати, що інвестування в подібного роду активи зазнає значного спекулятивного впливу.

Можемо спостерігати, що криза, спричинена пандемією, тільки підвищила його котирування. Біткоїн емітується не для допомоги населенню та бізнесу, його обсяг чітко контролюється, а курс відповідає співвідношенням попиту та пропозиції на ринку [4].

З іншого боку, активне використання та інвестування в електронні валюти зумовлює подальший розвиток блокчейн-технологій та прискорення процесів діджиталізації економіки, що як ніколи необхідно в сучасних умовах ведення бізнесу задля збереження належного рівня економічної активності в період карантинних обмежень та уникнення рецесії.

Розвиток блокчейну як технології на основі біткоїну чітко відобразив переваги розвитку даної технології на базі децентралізованих систем, які стають актуальними платіжними інструментами класичних фінансових систем. Технологія блокчейн - це захищений цифровий реєстр загального користування, який записує історію операцій з

активами [5]. Дана технологія забезпечує власникам біткоїну конфіденційність, швидкість та надійність дій.

Отже, можна дійти висновку, що біткоїн, попри всі негаразди, має великий потенціал. Він вже пережив стрімке падіння, але все одно користується попитом. Дана криптовалюта - новий фінансовий інструмент, який розглядається як повноцінний платіжний засіб. Кількість власників біткоїну стрімко зростає і чим більша їх кількість, тим вищим буде його курс. Дана криптовалюта і блокчейн технології кардинально змінюють фінансову систему. Тому економічно розвинуті держави працюють над створенням середовища, яке б стало зручним для використання біткоїну.

Масштабне поширення використання криптовалюти відбулося саме в період COVID-19. Коли люди були змушені переходити в режим онлайн і здійснювати покупки через мережу інтернет. З такими темпами розвитку, біткоїн стане всесвітньо визнаною валютою, а інвестування в неї може стати найприбутковішим проектом.

Список використаних джерел

1. Що стоїть за рекордним злетом біткоїна та де тут реальна економіка. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3166052-so-stoit-za-rekordnim-zletom-bitkoina-ta-de-tut-realna-ekonomika.html>
  2. Ціна біткоїна у пандемію б'є рекорди. Які шанси для інвесторів? URL: <https://www.dw.com/uk/tsina-bitkoina-u-pandemiiu-bie-rekordy-yaki-shansy-dlia-investoriv/a-55986318>
  3. Платформа технічного аналізу "Trading View". URL: <https://ru.tradingview.com/>
  4. Загреба М.М., Загреба Ю.О. Місце долара США та криптовалют у контексті глобальних змін у світовій економіці. - 2020. - С. 73- 81. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/35460>
  5. Воробець В., Переваги використання блокчейн технології в умовах цифровізації фінансових інструментів // Світ фінансів. - 2020. - Вип. 2. - С. 49-61. URL: <http://sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1319>
-